

mij echter voor andere collegae wenschelijk, hen op het misleidend karakter van den eersten brief opmerkzaam te maken". Het departement is niet alleen met zijn brief, maar met zichzelf in tegenspraak. Het is al zóó ver — heusch geen kleinigheid — dat het begrijpt, dat voor het voorschrijven van een bril een dokter noodig is. Maar het vindt, dat die doktersdienst den patiënt zelf aangaat. Goed. Maar waarom dan de geneeskundigen van een ander departement daarmede belast, als deze bereikbaar zijn? Daarmee doet het afbreuk aan de praktijk der belastingbetalende burgergeneesheeren.

Of, omgekeerd, het vindt, dat de oud-koloniaal gelegenheid moet hebben, zonder kosten een arts voor zijn gezichtsvermogen te raadplegen. Goed. Maar waarom moet de man dan beboet worden, als hij in een plaats woont, waar — buiten zijn schuld — geen officier van gezondheid is?

Het scheelt maar één haar, of men had — evenals met dien dokter te Essen (zie blz. 1027) gebeurd is — den oogarts een boete opgelegd, omdat het toezenden van de rekening een bespotting en belediging van het departement was. Dat zou voor de schatkist nóg voordeeliger zijn geweest.

EEN NIEUWE, GEVAARLIJKE VORM VAN KWAKZALVERIJ IN AMERIKA. — De zenuwarts J. F. W. MEAGHER te Brooklijn beschrijft in *The N. York med. Journ.* van 21 Februari onder het opschrift „Quackery de Luxe” een nieuwe „methode” van behandeling, waaraan zich ook gewetenlooze artsen medeplichtig maken, en waarvan hij de noodlottige gevolgen in den vorm van zenuwziekten heeft gezien. De methode heet „official or constructive Surgery” en richt zich inderdaad op de „openingen,” de urethra, den anus, de vulva. Ongeveer met dezelfde wartaal als waarmede in Europa de beruchte „wrijfzitbaden” werden aanbevolen — wat symphatische zenuwen, wat moraal, wat godsdienstige termen — wordt een nog altijd dom publiek verleid, om zich voor grof geld te laten mishandelen, ja zelfs verminken. Het minste is nog de verwijding van den sphincter ani, maar het komt zelfs tot afsnijden van de nimphae en de clitoris, wat dan besnijding wordt genoemd, en met 150 tot 300 dollar wordt betaald. In boekjes en zelfs in een afzonderlijk „geneeskundig” tijdschrift worden de dolste verhalen opgedischt over de wonderbaarlijke genezingen en de theorie der geneeswijze. „De zenuwen van den endeldarm staan in verband met de andere zenuwen van het lichaam; daarom omvat het therapeutisch veld van den endeldarm het geheele lichaam”. Hoe zou die professor wel op dat therapeutisch veld arbeiden om een vreemd lichaam uit het oog te krijgen, vraagt MEAGHER. In elk geval bemoeien zich de heeren niet met zulke waardelooze lichaamsdeelen als het hart en de longen. Misschien is dit nog een geluk bij een ongeluk.

PINKHOF,

INGEZONDEN.

HET GEHEIMMIDDEL VOOR ASTHMA-LIJDERS.

Nu v.p.m.a. de Vereeniging tegen de Kwakzalverij betreft in deze aangelegenheid en mededeelt, dat het resultaat van onze bemoeiingen destijds nihil was, voel ik mij verplicht de onderzoekingen van dr. J. T. SUYVER in herinnering te roepen.

In het *Maandblad der Vereeniging* van December 1910 is bekend gemaakt:

1°. De *drank* is groot ongeveer 400 cM³. Hij is licht groenachtig getint. Hoofdbestanddeel is joodkalium (ruim 8 pCt). Hij bevat verder ongeveer 10 cM³ spiritus aromaticus en een tinctuur, waarvan de aard niet kon worden vastgesteld: vermoedelijk tinct. lobeliae. Prijs f 3.50.

2°. De *druppels* vullen een fleschje van ongeveer 30 cM³. Zij bestaan uit liq. arsenic. Fowleri en vinum amarum en wel in de volgende hoeveelheden: Liq. arsen. Fowleri 20 gr., vin. amar. 10 gr. Prijs f 4.—.

Voor hen, die in de geheimen der kwakzalverij niet voldoende zijn ingewijd, deel ik hier mede, dat deze middelen bekend staan onder den naam dr. DAAMS' asthma-drank en dr. DAAMS' asthma-druppels. Waarschijnlijk heeft de arts, die de nagelaten geheimmiddelen van dr. DAAMS verschaft, de middelen in een anderen vorm doen afleveren. Wij zien daarom met belangstelling het onderzoek van het Rijks-Pharmacoth. Instituut tegemoet en twijfelen niet, of wij vinden weer joodkalium en arsenicum, in behoorlijke hoeveelheid, tot pillen verwerkt, terug.

Amsterdam,
6 Maart 1923.

W. BINNENDIJK.
Secr. der Ver. tegen de Kwakzalverij.

HET BESTUUR DER AFDEELING UTRECHT DER S. O.

Het bestuur der afdeling Utrecht der. S. O. meent met kracht te moeten protesteeren tegen „scheeve voorstelling der aangehaalde feiten”.

Ik schreef (bldz. 706): De jongere specialisten, die zich de laatste jaren te Utrecht vestigden, kunnen geen polikliniek krijgen *in de, daarvoor in aanmerking komende, ziekenhuizen*, en worden daardoor uitgesloten, ofschoon zij „te goeder naam en faam bekend staan”.

VAN DEN HELM (bldz. 1029) antwoordt: „Dat sommige jongere, pas gevestigde, specialisten geen eigen polikliniek hebben, is een feit”. Dat zij er „geen kunnen krijgen”, is niet juist, want nog nooit is te Utrecht het *oprichten van een polikliniek* door een specialist of groep van specialisten geweigerd of zelfs tegengewerkt.

De Centrale Commissie voor Ziekenfondsangelegenheden (een instelling van de ziekenfondsbesturen onderling, en belast met de regeling van gemeenschappelijke belangen) verwacht VAN DEN HELM blijkbaar met de Commissie van Vertegenwoordigers (een instelling der Maatschappij, en belast met de handhaving van het collectief contract). In deze Centrale Commissie voor Ziekenfondsangelegenheden hebben WEFERS BETTINK en ik zitting, niet als *huisarts*, maar als vertegenwoordigers van de „Vereenigde Ziekenfondsen Voorzorg en Hulp bij Ziekte,” die weer geëxploiteerd worden door en eigendom zijn van de Ver. v. Dokt. en Apothekers te Utrecht, en van de 34590 ziekenfondsverzekerden er 20431 tot de hunne tellen.

De belangen der Utrechtsche ziekenfondspatiënten maken de oprichting van een specialisten-polikliniek in het noordwesten der stad dringend noodig. WEFERS BETTINK en ik hebben vergaderd met het bestuur der S. O.-afdeeling bijna drie uur lang en op allerlei gronden werd het nut en de noodzaak van deze nieuwe polikliniek ontkend, maar *niet* omdat het „ongoorloofd is, dat ziekenfondshuisartsen direct of indirect betrokken zijn bij de oprichting en instandhouding van een specialisten-polikliniek”. Zelfs werd gedreigd, dat de specialisten aan een dergelijke polikliniek in het noordwesten zich verbindende, de kans liepen, dat hun patiënten bij ziekenhuisopneming achtergesteld zouden worden bij de patiënten van de aan dat ziekenhuis verbonden artsen. De bezwaren tegen de bestaande regeling waren echter zóó vele en zóó ernstig, dat aan het einde der vergadering zelfs het bestuur der S. O. moest toegeven, dat een nieuwe polikliniek noodzakelijk is. Hoe scheef moet het bestuur der S. O. onze voorstellen (de nog in embryonale staat verkeerden en dus gemakkelijk zich aan gerechtvaardigde eischen hadden kunnen aanpassen) hebben weergegeven, dat men van het toeval, dat de Centrale Commissie voor Ziekenfondsangelegenheden in dit geval uit twee ziekenfondshuisartsen bestond, gebruik heeft kunnen maken, om de algemeene vergadering der S. O. tot verwerping van onze plannen te bewegen, hoewel deze plannen uitsluitend tot doel hadden aan zeer ongewenschte toestanden een einde te maken en werkelijk vrije specialistenkeuze in te voeren.

Elinkwijk (Utrecht), 11 Maart 1923.

L. A. WESLY.